

דף מה.

עין משפט א.

אה"ע סימן נ סעיף א.ב

- א. המקדש את האשה אפי' באלף דינר וגירשה^י, או מת הוא^ב, או היא מתה, אין כסף הקידושין חוזרין לעולם, והרי הם מתנה גמורה שאין לה חזרה, אבל אם היו קידושי טעות, חוזרים המעות.
- ב. הייתה ממאנת, או שהיו קידושין על תנאי ולא נתקיים התנאי, או שהיו קידושי ספק^ל, בזה כסף הקידושין חוזר.
- ג. המקדש אחותו הכסף מתנה, דהכל יודעין שאין קידושין תופסין באחותו, וגמר ונתן לשם מתנה, ואינם חוזרים.

עין משפט ד.

יו"ד סימן רסז סעיף פה

- קא. עבד שברח מחוצה לארץ ישראל אין מחזירין אותו לעבדות, ועליו נאמר "לא תסגיר עבד לאדוניו", ואומרים לרבו שיכתוב לו גט שחרור ויכתוב לו העבד שטר חוב בדמיו עד שתשיג ידו ויתן לו, ואם לא רצה האדון לשחררו מפקיעין בי"ד שעבודו מעליו וילך לו^מ.

עין משפט ה.ג.ז.ז.

יו"ד סימן רנב סעיף ד

- ה. אין פודין את השבויים יותר מכדי דמיהם^ב מפני תיקון העולם, שלא
- י. היינו אפי' שגירשה מכח שנאסרה עליו, דה"א שנקנוס אותה ותחזיר כסף הקידושין. כ"כ הח"מ.
- כ. היינו אפי' מת אחרי הקידושין, דאע"פ שעל דעת לכונסה נתן לה, קמ"ל אמימר בפ' מי שמת דף קמ"ה דלא הדרי קידושין, שלא יאמרו קידושי טעות היו, ויאמרו קידושין תופסין באחותה. כ"כ בח"מ.
- ל. הח"מ והב"ש הקשו דהרי צריכה גט מספק, ומדוע כסף קידושין חוזר. ועיין בב"ש מש"כ ליישב.
- מ. אפי' אם ימצא למי ימכרנו שם לא ימכרנו לו. באר הגולה אות קע"א.
- נ. ממשנה גיטין דף מ"ה ע"א, וכתב הש"ך בס"ק ה' דמשמע אפי' קרובו אין לפדות יותר מכדי דמיו, אבל הב"ח פסק דרשאי לפדות קרובו יותר מכדי דמיו ואין מוחזין בו, כיון שאין דוחק הציבור בכך וכ"ש דאין למחות בו לפדות את אשתו ביותר מכדי דמיה.

יהיו האויבים מוסרים עצמם עליהם לשבותם.

אבל האדם יכול לפדות עצמו בכל מה שירצה.

ה. ו. ת"ח או אפי' אינו ת"ח והוא תלמיד חריף ואפשר שיהיה אדם גדול פודים אותו בדמים מרובים ^ט.

הגה: אם אשתו יש לה דין כאחר או כעצמו שיכול לפדותה בכל מה שירצה, עיין באבן העזר סי' ע"ח.

עין משפט ו. יו"ד סימן רנב סעיף ה

ה. ז. אין מבריחין השבויים ^ע מפני תיקון העולם שלא יהיו האויבים מכבידים העול עליהם ומרכיבים בשמירתן.

ומשמע מדברי מר"ן דאשתו היא כשאר כל אדם ואינו יכול לפדותה יותר מכדי דמיה, אבל הטור כתב דאשתו כגופו. וכתב הב"י דלדעת הרמב"ם הרי"ף והרשב"א והר"ן אין חילוק בין אשתו לשאר אדם, ובספר ראשון לציון האריך מאוד בזה ע"ש והעלה דאין חיוב לפדות את אשתו יותר מכדי דמיה, אבל אם רצה אין בכך איסור דאשתו כגופו וסברא נכונה היא והכי עבדינן. והמעייין יראה שכך נראה מלשונו של השו"ע באבן העזר בסי' ע"ח שכתב אין מחייבין אותו לפדות את אשתו יותר מ"כדי דמיה" משמע דאם רוצה בכך אין איסור, ובזה סרה תמיהת הח"מ שם על לשון השו"ע.

ט. מר"י בן חנניא בגיטין נ"ח ע"א וכ"ש מי שהוא כבר אדם גדול.

ע. ממשנה גיטין מ"ה. וכת"ק אפי' דליכא אלא חד שבוי שמא יקפצו על השבויים העתידים לבא. מ"מ השבוי עצמו אם יכול לברוח בורח ואין לו לחוש על האחרים שיכבידו עליהם. פ"ת ס"ק ו' מתשובת חות יאיר סי' רי"ג.

עין משפט ט.

י"ד סימן רפא פ"א א

א. ס"ת שכתבו אפיקורוס **פ** ישרף **ז**, כתבו עכו"ם יגנו **ק**. נמצא ביד אפיקורוס ואין ידוע מי כתבו יש מי שמכשיר, וי"א יגנו. וחייבין הצבור לקנותו **י** מהגוי בכדי דמיו, או במעט יותר ולגנוז אותו כדי שלא יזלזלו בו.

ואם רצה להעלות בדמיו הרבה יותר מניחין אותו בידו.

ב. הוחזק שהעכו"ם בזזו **ש** ספרי תורה מישראל, תולים שאותם ספרים שיש להם של ישראל הם וקורין בהם.

א"ח סימן לט פ"א ז

ז. אין לוקחין תפילין ומזוזות וספרים מיד הכותים בהרבה **ח** יותר מכדי דמיהן, כדי שלא להרגילן לגונבן ולגוזלן.

פ. מימרא דרב נחמן בגיטין מ"ה ע"ב, ופי' רש"י שם מין היינו אדוק באלילים כגון כומר שודאי לשם ע"ז כתבו.

ובשולחן גבוה אות ב' כתב דלאו דוקא אדוק בע"ז אלא כל שיש לו אחת מהמידות הרעות שכתבם הרמב"ם בפ"ג מהלכות תשובה הלכה ז' ח' במינים ואפיקורוסים ג"כ ישרף. קול יעקב אות א'.

צ. בא"ח בסי' ל"ט סעיף ד' כתב השו"ע די"א שיגנו, ועיין בכף החיים שם אות כ"ד. נמצא ביד האפיקורוס ולא ידוע מי כתבו יגנו. קול יעקב אות ז'.

אם בשעת כתיבה לא היה רק נחשד שהוא מין, אין לשורפו אלא טעון גניזה. קול יעקב אות ג'.

ס"ת שכתבו אחד מן הקראים אף שהרמב"ם מונה אותם בכלל המינים אפ"ה לא ישרף, דלא נקראים מינים לענין זה, ומי ששורף אותו עובר משום "לא תעשון כן" אלא טעון גניזה. קול יעקב אות ד'.

ספרי תפילות שמדפיסים העכו"ם אסור להתפלל בהם ויש צדדים להתר ויש להחמיר. שם אות ה'.

ק. ואפי' כתבו למכור לישראל. ש"ך ס"ק ג'.

ר. ואין לומר לגוי שיתן לו אותו פחות מדמיו, שחוששין שמא יתרגז וישליך אותו למקום האבוד. ט"ז ס"ק ב', וש"ך ס"ק ה' מב"י.

ובמקום שטעון שריפה א"צ ליקח ממנו. ועיין בכף החיים בא"ח סי' ט"ל סעיף קטן כ"ח. **ש**. והיום בזה"ז שאין הגוים בקיאים בכתיבה שלנו חזקתן שהם גנובים בידם וקוראין בהם. קול יעקב אות י"ג.

ת. אבל במעט יותר חייבים לקנות כדי שלא יזלזלו בהם, ואפי' בתפילין שטעונים גניזה ג"כ יקח מהם במעט יותר מכדי דמיהם.

ו גם אסור לומר לגוי שיתן אותם בזול יותר מדאי שמא יתרגז וינהג בהם מנהג בזיון.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

דף מה:

עין משפט א. יו"ד סימן רפא פעיף א
עיין לעיל דף מה. עין משפט ט

או"ח סימן לט פעיף ו

ו. נמצאו ביד אינו יהודי ולא ידוע מי כתבם כשרים א.

עין משפט ב. יו"ד סימן רפא פעיף א
עיין לעיל דף מה. עין משפט ט

או"ח סימן לט פעיף ד

ד. תפילין שכתבן אפיקורוס ישרפו, וי"א יגנזו ב.

עין משפט ג. או"ח סימן לט פעיף ה

ה. נמצאו ביד אפיקורוס ואין ידוע מי כתבם יגנזו ג.

א. דסתם נכרים אינם בקיאים לכתוב ובודאי ישראל כתבם, מ"א ס"ק ט'.
ב. ביו"ד סי' רפ"א לגבי ס"ת כתב ישרפו, ולא הביא י"א דיגנזו, כיון דבתפילין אין דרך האפיקורוס להניח תפילין ודאי כתבן למכור ע"כ יגנזו לא כן בס"ת שגם האפיקורוס קורא בו ישרף דכתבו לצורך עצמו לע"ז, ב"י, כה"ח אות כ"ד.
ודעת מר"ן לחוש לסברת הי"א ויגנזו דשב ואל תעשה עדיף, כה"ח אות כ"ה.
ג. מגיטין שם, דיש לחוש שמא מישראל לקחם וטעונים גניזה מספק, שאסור לשרוף מספק מ"לא תעשון כן לה' אלהיכם".

עין משפט ד. אר"ח סימן לט פעיף א

א. תפילין שכתבן עבד או אשה ד או קטן אפי' הגיע לחינוך או כותי ה או מומר לע"ז ו או מוסר ז פסולים, משום שכתוב "וקשרתם וכתבתם" כל שאינו בקשירה ח או אינו מאמין בה אינו בכתיבה.

עין משפט ה. אר"ח סימן לב פעיף מה

מה. סז. ציפה הבתים בזהב או בעור בהמה טמאה פסולים.

עין משפט ו. אר"ח סימן לט פעיף ג

ג. גר שחזר לדתו ט מחמת יראה כשר לכתוב תפילין י.

ד. גיטין מ"ה ופי' רש"י דעבד ואשה אינם בקשירה, דמ"ע שהז"ג היא דלילה ושבת לאו זמן תפילין הוא.

וקטן עד שיהיה בן י"ג ויום אחד והביא ב' שערות, מ"א ס"ק א', וכתב המ"א דמספיקא פסול לכתוב עד שיהיה בן י"ח שנה ויש שפי' במ"א דהיינו נתמלא זקנו, ועיי' כה"ח ב'. נתמלא זקנו א"צ לבדוק אחרי השערות כמ"ש באבן העזר סי' קס"ט סעיף יו"ד ובחור"מ סי' ל"ה, בכה"ח אות ד'.

ה. וזוה לא מועיל גדול עומד על גביו כיון שאינם בקשירה הוי פסול בגוף. כה"ח אות ט'.

ו. בב"י כתב ישראל מומר היינו לכל התורה כולה או למצוה אחת להכעיס, אבל במצוה אחת לתיאבון לאו פורק עול הוא, ושאינו מוסר הגם שזה לתיאבון כיון דזה חמור, וזה מש"כ כאן בשו"ע מומר לע"ז שהוא מומר לכל התורה כולה וזוה אפי' לתיאבון פסול כיון שזה לכל התורה כולה, ומומר להכעיס אפי' במצוה אחת לא הוצרך מר"ן לכותבו כדאיתא ביו"ד סי' ב' וסי' קנ"ח שנקרא אפיקורוס וא"כ פשיטא דפסולים, כמש"כ מרן לקמן סעיף ד'.

ודע דמומר לע"ז או לחלל שבת בפרהסיא, או מומר לכל התורה כולה דינו כנכרי כמ"ש ביו"ד סי' ב' סעיף ה', כה"ח אות י"א.

אם אינו מניח תפילין משום שאינו חושש עליהם אפי' אינו להכעיס פסול בכתיבה, אבל אם אינו מניחם בגלל עסקיו הוי לתיאבון אחת ואינו נפסל, מ"א ס"ק ג'. וי"א שכל שאינו מניח תפילין אם אינו להכעיס כשר.

ז. וזוה בזמנינו האומר אלך ואמסור, וכתב תפילין בדיעבד כשרין, כה"ח אות י"ג מגט פשוט. ממזר שכתב תפילין כשרין, שם.

ח. מי שנקטעה זרועו השמאלית כשר בכתיבה אע"פ שאינו בקשירה דבר חיובא הוא אלא פומא דכאיב ליה, מ"א ס"ק ה'.

ט. ה"ה ישראל שהמיר דתו מחמת יראה ואינו יכול להמלט מחמת יראה כשר.

י. ויש פוסלין כיון שיכול להניחם בצנעה ואינו מניחם, אך בשעת הדחק ובדיעבד אפשר לסמוך על דברי מר"ן השו"ע, כה"ח אות כ"ג.

יו"ד סימן רפא פ"ב

ב. ג. גר שחזר לסורו מחמת יראה, כשר לכתוב ס"ת.

אה"ע סימן י פ"ג

עין משפט ז.ז.

ג. ה. המוציא את אשתו משום שם רע^כ או משום נדר, לא יחזיר^ל. י"א דבעינן שיאמר ויכפיל בשעת הגירושין שמשום זה מוציאה, וי"א אף בלא הכפיל דבריו, וי"א אפי' שלא אמר לה כלל דמשום זה מגרשה אסורה לחזור אליו.

כ. ממשנה גיטין מ"ה ע"ב, ואף שנתברר אח"כ שהשם רע היה בשקר.
ל. דיעה ראשונה דעת הרי"ף והרמב"ן, ודוקא הכפיל דבריו אבל כפל לתנאו ונמצא שבדוי הדבר, מותר לו להחזירה. וכן הוא בחידושי הרשב"א כ"כ הח"מ. ודיעה ב' היינו הרא"ש והטור. וי"א האחרון דעת הרמב"ם כלישנא בתרא דרב יוסף פ"י מגירושין. וטעמו משום קנסא.